

FLORI

DE LA

TUȘNADŪ

DE

C. D. ARICESCU

Prețitulū 80 banī.

BUCUREȘCI

TYPOGRAPHIA THEODOR MICHAIESCU

No 1. Strada Lutterană No 1.

1872.

FLORI

DE LA

TUȘNADŪ

DE

C. D. ARICESCU

BUCURESCI

TYPOGRAPHIA THEODOR MICHAIESCU

No 1. Strada Lutterană No 1.

1872.

Fleurs, rochers, forêts, solitudes si chères,
Un seul être vous manque et tout est dépeuplé.

Lamartine.

Florile sunt încreștinți și deli alle tuturor
simțimintelor noastre.

Leynadier.

AUTOR *C. D. Bricescu*
VOL *Flori dela Tușnat*
No *761* ANUL *1879*

P R E F A Ț I A

Amicului meu D. I. Fundescu (poetu)

Te salut, frate Fundescu, de la băi de la Tușnat !
De și îți dassem parola, chiar din anul expirat,
De a merge împreună tocmai sus la Penteleu,
Dér una gândesce omul, și alta vrea Dumnezeu.
Am consultat pe doi medici: unul 'mi a recomandat
Pentru peptu sau slăbiciune, aerul de la Tușnat;
Și celălalt, pentru friguri, apa din Blöpatacu ;
Am cređut de cuviință l'amânduoi să fac pe plac ;
Așa dér, scumpe confrate, îți descriu in poezie
Impressiunile melle din astă căllătorie.

Eleopatacul este intr'ună valle plihlicósă,
Dominată de moville ; uă gărliță norioasă
Curge rāpede prin mijloc ; peste riul tulburat
Se intinde podu de scānduri, ce cu ārbori e brodat ;

Acel pod este primblarea cellor ce fac aci cură,
 Cură d'apă minerală, ce viață îți procură ;
 P'acel podu vești totă lumea, nobil, burghes și plugar,
 Toți grămadă la uă-l-altă, parcă esci la Rașca chiar.
 Când e sóre, inghiți praful, și incepi a strănuta.
 Damele celle mai multe vin aci spre a posa :
 Una rochia 'și arrétă, alta mândrii ochișori ;
 Alta 'și schimbă toaleta pe ți de vr'o patru ori.
 Aci lesne se forméză intrigele amoróse ;
 Și bărbați cu inlesnire află fetele frumóse.
 Aci luxul e in culme: dantelle, mătăsării,
 Cocuri, centure, capelle, felluri de năsdřávăni....
 Măncarea este nemfřască ; indigenii 'nfumurați ;
 Musica, nesufferită: îți simți nervii atacați.
 Apa însă, minunată ! Este bună de ficat,
 De emorroide, splină, și de stomahu deranjat.
 S'ngura distrațiune, uă grădină p'un delu micu,
 Ca și locul de meschină, adecă fără de șic.
 Am luat d'acolo apă ca să o beau la Tușnat:
 Căci de mai ședem uă lună, ȕeu ! muriam asfixiat.
 Musa mea fu tot posacă cât stătu la Elöpatac :
 Era peștele de munte ce s'aruncă intr'un lac.
 La Tușnat cum-sosiü însă, Musa mea, ce sta tot mută,
 Deveni fórté voiósă, deveni fórté limbută.

La Tușnad, iubite frate, către séră am sossit,
 Pe sub brêul unui munte, de brădeț accoperit.
 In fața lui, un alt munte, cu rêsunet maestos ;

P'ntre dênşiiie urge Oltul cu unu urlet grandios;
 De uă-dată veđi mulţime de căssute-elyeţiane,
 De molifli înconjurate, cu elegante balcône,
 Şi aşedate pe clina unui munte ascuţit,
 Al căruia pept şi póle e de brađi accoperit.
 Nu respiri de cât mirosul bradului aromator,
 Care îți dă sănătate şi te'nvită la amor.
 Lêngă băi e uă pădure cu mirositori molifţi,
 Unde petrec tótă đioa óspeţii cei fericiţi ;
 Numai séra séu pe plóie se strîng toţi la Vanderban:
 Sallă lungă de primblare, unde e ş'un restoran.
 Aci este şi Rolina ce îți sécă-a punguliă,
 Dupě cum îți sécă viaţa uă prea frumósă guriță.....
 P'uă potecă in ziezacuri te urci într'un pavillon,
 Sus pre vârful unei stânce ; pavillonul exagon
 De şesse stilpi se susţine, şi peste tot e deschis ; (1)
 Pe fie ce stêlp, tot versuri şi nume proprii e scris. (2)

Oltu'n valle şerpuesce pre lêngă trei herestrae ;
 In spumósele lui unde, nóptea Luna cea bălae.
 Eră đioa mândrul Sóre, ca'n oglindă se priyese ;
 Vêrful munşilor din façiă de nuori albi se invălese.

1) Pavillonul e făcut cu spesele Contesei Ludwilla Canoki, in anul acesta ; şi numele ei este gravat in littere de aur pe cornişul pavillonului. Se đice că s'a ridicat spre recunoscînță pentru sănătatea ce şi a căpătat ea la acelle băi.

2) Veđi Nota la fine.

Spre Sud este Caraimanul, domoând munți colossali,
 Ca și un herou illustru intre mulți bravi generali;
 Despre Nord iar se intinde uă câmpie variată,
 Cu semênături și sate, érăși de munți dominată.
 Déc'ar avea ș'uă cascadă acest loc de poesie,
 Tu ai crede că te afli chiar in bella Elvetie !
 Am luat fotografia locului ce 'ți am descris,
 Ca s'appreciesi tu singur ast mititel paradis.

Ei bine ! frate Fundescu , astă bellă panoramă
 Peisagiul de la Bâsca de îndată îți rechiamă.
 Intre aste duoë locuri este mult'asemănare ;
 Insă stânca de la Bâsca este fără comparare.
 Acolo apoi și Flora cu mult este mai frumósă,
 Și torrentul ei mai falnic in albia lui petrósă.
 Aci veđi, ca și la Bâsca, Vulturi in aer planând,
 Mai alles Șoimul cel ager, ca și fulgerul sburând,
 Și făcënd un sgomot straniu, sgomot infiorător,
 Ca uă machină cu aburi ce-ar funcționa in sbor.
 Ceea ce face să fiă Tușnadul superior,
 E pădurea cu brădetul, ș'un tablou incântător !

Apropos. Ai aflat póte cum că Enache Persescu
 Locașul seu cel poetic a vëndut lui Borănescu ;
 Probă că D. Persescu n'avea gustul de poet,
 Nici simțirea de părinte și de un Român deștept.
 Căci aci D. Persescu un renume 'și a făcut,
 Aci ultimele dille urma să fi petrecut.

Căci suvenire plăcute acest loc îi rechemă;
 Cel puțin stânca și casa trebuia a le păstra.
 Oare Damnu Borănescu, sau nouul proprietar,
 Ști-va el s'aprecieze ast poetic sanctuar ?

Să reviu la cestiune. Aceste locuri frumoase
 Sunt renumite și pentru apele feruginoase;
 Dér mai alles pentru aer, aer foarte sănătos,
 De oxigen compus numai, și d'al bradului miros.
 La améđi, când e căldură, acest miros te imbată.

Petrec dér mai tótă ȝioa in pădurea profumată.
 Aci veđi tot grupe, grupe, de femei și de bărbați ;
 Unii stând pe bănci la umbră, alții pe iarbă culcați;
 Unul ride, altul cântă, și un altul pirotesece,
 Unul șede singuratic și vre un romanču citește ;
 Altul face la proiecte, altul buchete de flori ;
 Altul admiră torrentul, altul privesce la nuori ;
 Copii se joc pe iarbă, poeții deștepți vissésă .
 Damele vorbesc de mode, bărbații politisésă ;
 Tușnad in fine e locul pentru poeți și amor :
 Aci poet și femeie sunt in ellementul lor.

Cea mai dulce ocupare e *il dolce far niente* :
 Căci la băi urmésă omul ca să ulte-ori ce turmente.

Eu o duc intr'ună plimbare p'ntre brađi mirositori,
 Cântând doine și balade, și formând buchet de flori:

Flori gentile, gracióse : unele ca nisce stelle,
 Altele ca nisce cupe, altele ca păruzelle ;
 Astfel că pe tótă ȓioa culleg sute d'aste flori,
 Cu ȓari ornesu cămara ca cu nisce dulci Amori.
 Este natural și logic ca'n lipsă de flori vitale,
 Să mă distresu cu vederea acestor flori naturale.
 Cite suvenire scumpe aste flori rechiamă mie !
 De exemplu, flórea care sémănă c'ua iasomie,
 Imi adduce-aminte chipul unei modeste vestale
 Ce muri in flórea vieții, victima iubirii salle ;
 Flórea cu ochi ca azurul, ce *Miozotis* i ȓice,
 Imi rechiamă pe amantul, acel june infelice,
 Care pentru astă flóre in Danubiu se'nneca,
 Și la scumpă'i fidanțată el striga : *Nu mă uita !*
 Flórea eu faȓa ca rosa și in formă ca de stea,
 Este flórea-mi favorită ce inspiră Musa mea.

Tótă ȓioa petrec, frate, in frumosul pavillon ;
 Și d'aci admir tabloul, demn de péna lui Milton.
 După ast tripod al Musei, eu auȓ Oltul urlând,
 Auȓ vântul care muge, auȓ musica cântând.
 Musica ne cântă arii pline de melancolie,
 Arii ce'mi-adduc aminte țérră, copii și soție.

Ací este și Dobrică cu tacămul dumisalle ;
 El ne'ncântă cu vióra, dér ne scurge de parale.....
 Ce surprisă, frate Iancu ! Era intr'o Vineri nópte.
 Bolta cerului senină. Un-spre-ȓeece ore bate.

De uădată auđirăm musica națională.
 Este vis ? Sėu e aevea ? Ferieire immortală !
 Era el ! era Dobrică ! care, cu arcușul seu,
 In regiuni d'armonie transporta sufletul meu !
 O ! ce cãnturi rãpitore ! Ce divinã melodie !
 Cãdea, uite, ca și plóea fiorinii in tipsie.
 Dér acéstã melodie mẽ făcea nenorocit,
 Cãci lipsea Musa ce póte să mẽ facã fericit !
 Ori și care panoramã fãrã femeii e pustie,
 Așa đice Lamartine intr'uã bellã poesie.

Pin'la đioã ascultãrãm musica cea rãpitore.
 Luna strãlucea pe ceruri ca uã lampã la altare ;
 Jos in valle urla Oltul ; aburii inconjura
 Corpul munților, ce nóptea nisce f ntasme pãrea ;
 Pilcuri de fêmeii gentile și de copillasi frumoși
 Se primblau prin pãduricea cea cu arborii pletoși ;
 Fluturași pãreau copii ; femeile, crini frumoși ;
 Iar bãrbații pĩntre dame, chiar nisce scaeți ghimpoși.
 Péna este fórte slabã ca să póta să descrie
 Plãcuta impressiune acelei nopți de magie!

Sã închidem parentesul. Bradul cu dulce miros,
 Pavillonul cel poetic, și torrentul spumegos,
 Flori și stãnci, dumbrãvi, sorginte, tot aci Musa inspirã ;
 Ea imi cãntã lóttã đioa pe a ei modestã Lyrã ;
 Ba și satire ca face. fãrã voea dumneaci.

De exemplu, mai deună-ți întâlnesc două femei,
 Ce abia le cunoscusem, lipsite de modestie,
 Și pline de vanitate, cum și de cochetărie.
 «Fă-mi și mie uă poezie! O pretind!» îmi disse una-
 Cu ce drept? Se gândi Musa. Dér nu scie ea, nebuna,
 Că amorul ca și stima se inspiră, nu se 'mpun?
 Nu profumul poeziei merită, ci un tutun.
 Și ambițioasa Musă, indignată fără séma,
 Improvisă de îndată următórea epigrammă:

Eu nu cântu în poezie
 De câtu casta modestie,
 Grațiile naturale,
 Si portrete ingeresci;
 Eră nu ipocrisie,
 Bêtrâna cochetarie,
 Grații artificiale,
 Și figuri sarsailiesci.

Altă damă, esaltată, bavardă ca un Sticlet,
 Inghimpă cu răutate pe amicul tțeu poetu;
 Susceptibila mea Musă se revoltă, se'ndignésă;
 Două strofe mușcătóre ea pe loc improvisésă:

Intre multe flori cochete,
 Ce se află la Tușnat,
 E și un urit scaete
 Ce pe mulți a inghimpat.
 Intr'uă ți el vru să 'nșepe
 Și pe un Ariciu discret;

Déră Ariciul are țepe.
 Și 'nțepă rău pe scaet.

Precum veți, frate Fundescu, Musa mea, de fel galantă,
 In contact cu *Nevăstuice* devine intolerantă.
 Dér acésta rar se'ntimplă, să'i iertăm acest defect;
 Inșă alt defect mai mare supără p'al têu poet.
 Este sborul ei prin stelle, sborul ei prin Empireu,
 Când mă aflu chiar la masă, ba și chiar in somnul meu.
 »Mai slăbesce-mă, o Musă, cu iubireați infocată;
 Că 'mi paralisesi tu cura,» 'i ȃic eu câte uă-dată.
 Dér ea nu vrea să'nțelégă; și cu'n suris grațios,
 De îndată îmi presintă un snbiect mult mai frumos,
 Și pe care 'l insoțesce cu un roiou de idei belle,
 Copillite drăgălașe alle fantasiei melle.
 Care mamă va respinge pe copilla ei plăcută,
 Când ea dulce i suride, și mai dulce o sărută?
 Inimă este mai forte de cât aspra Rațiune!
 Poesia, ca Amorul, e și ea uă pasiune.
 Și apoi, poți opri óre vântul de a nu suffla,
 Gârlele de a nu curge, passărea d'a nu cânta?
 Poes'ia e foc sacru, ca și dulcele Amoru;
 El te arde, dér îți place; si gustându'l, ȃici «ah! mor!»
 El s'assémână cu'n flutur ce inflacări arȃtóre
 Află dulcea voluptate; și in fiacără și móre.

O repet, iubite frate; Musa mea (cea ideală,
 Ce nu trebuie-confundată cu Musa mea cea reală)

La munți numai e ferice; ca un șoim, în stânci trăesce;
 Aci gustă ea amorul, aci ea intineresce;
 Și d'aci, regenerată, își ia falnicul său sbor
 În imperiul luminei, sôrele nemuritor;
 Ca și Prometeu ea fură sacru foc din Empireu,
 Plătind însă furul sacru cum îl plăti Prometeu.

Un amic intim ca tine déca ași avea aice,
 Sau ca Iorgu Mavrodolu, cât ași fi eu de ferice!
 Sau cel puțin, să am, frate, Musa mea acea reală;
 Căci eu ea în frâu ași ține pe Musa mea ideală.

Sunt frumoșe astie locuri, când și timpul e frumos;
 Însă, vai! nu e tot astfel și când timpul e ploios!
 Căci atuncea ca un pusnic tu în casă ședi închis.
 Neputându ca să te bucuri de acest micu paradisu.
 Iată cauza, amice, ce mă face să plec eu
 Nainte de espirarea a concediului meu.

Acestu locu romanticu are și câte-va mici defecte;
 Însă sôrele nu are și chiar ellu puține pete?
 Peste Oltu podu nu există ca să poți comunica
 Cu frumoșii munți din faciă, ce voesci a visita;
 Munții n'au nici uă potecă, ba nici bănci de odihnit;
 Taxă la nimic nu este, prețiu este îndecit;
 Lipsă de cai și trăsuri, ca să poți să visitezi
 Prea romanticele locuri cari merită să vezi;
 Camera ți se impune uă lună s'o locuesci;

Iar pentru uă di ș' uă nópte, locuință nu găsești ;
 Camere negarnisite, unu scaunu și unu golu patu ;
 Trebuie să vii d'acasă cu chervanul încărcatu ;
 Zeru aci greu se găsește, de și e prea necessaru ;
 Iară laptele de capră, fôrte scump și fôrte rar ;
 Dar bucatele, amice ? vai ! bucate tot nemțești :
 Zémă lungă cu unt prospātu ; de sigur te bolnăvesci.

Greutatea cea mai mare pentru giutea românească,
 Ce Tușnadul visité, ă, este limba unгурéscă.
 Fără limbă ce faci óre în ori ce țeră streină ?
 Ești espus să mori de fóme, ești un omu fără lumină.
 Ne'nțelegem tot prin semne, ca și nisee muto-surđi ;
 Și când te gândesci, amice, că acești Maghiari ursuzi
 Sunt toți Români, frați d'ai noștri, d'ai lui Traian nepoți ;
 Dar politica fatală 'i a magherisat pe toți.
 Toți susțin cum că Tușnadulu, ca și Eleopatac,
 Ar fi multu mai îngrijite sub regimu-austriac.
 Aceste desagremente să sperămu că voru peri,
 Și atuncia și Tușnadulu fôrte visitat va fi.

Imi mai rămâne acuma fôrte pe scurt a'ți descrie
 (Și sub formă de post-scriptum) uă mică căllătorie
 Ce am făcutu mai deunăđila unu l cu fôrte frumos,
 Și la grotta curiosă dintr'un munte maestos.

Patru inși într'o cărruță am plecat de la Tușnat ;
 După juměta de oră, noi sosirăm la Bicsat.

Am schimbat aci noī caii pe uă cărruță cu boi,
 S'am luat'o peste munte, cum am dice pe priboi.
 După trei ore aprópe, tot urcând și coborád, u
 Prin păduri, prin văi și déluri, și pe jos destul ámblád,
 Sosiu la Būdis în fine, pe uă poiană frumósă,
 Cu pace covergi de paie, ș'uă vedere amorósă.
 Aci am aflat mulți Unguri ce cură de zer făcea.
 După ce repausarăm, începurăm a urea,
 Cu piciorulu, acellu munte, care e fórte frumos:
 Plin de garonțe albe cu profum delicios.
 Iată-ne sosiți la Grottă! Uă gaură într'uă stâncă;
 Lunguți ei ca de trei stânjeni, nici înaltă, nici adâncă:
 Și din cauza puciósei părății et galbeni sînt.
 Gazutu din acéstă grottă, care esse din pămênt,
 E venibulu cellu mai tare, căci sunt gazuri deletere.
 Acelle gazuri, amice, sunt vai! gazuri mortifere!
 Cine le respiră móre, ea d'un trăsnet atacat.
 Iată uă prea dulce mórte pentru omulu disperatu!
 Uă căldură tropicală esse din acellu mormêntu:
 Simți căldura în tot corpul cum se urcă din pămênt,
 Când la gura cetei Grotte unu minut tu te-ai oprit:
 Când la gura cădur'a junge, tu te simți înabușit;
 Iar metalulu înegresce, fie auru sau argint.

.

Lucru curios, amice! Alle gazuri mortifere
 Și de revmatismu sunt bune, și pentru slaba vedere;

Gazulu, în formă liquidă, dă vederi la cel orbitu ;
Iar căldura din omu scóte revmatismulu învechit.

Mai la valle, altă grottă, cu uă prea strimță intrare,
Conținând ca cealaltă gazurile destructóre.

Două pietre funerare, ce pe munte-am întâlnit,
Sunt mormintele acellor ce în grottă au peritu:
Unulu muri de nevoe, gazulu fatal respirându ;
Cellălaltu se sinuccisse, să trăiască ne mai vrându.
Unu amora fatalu, se dice, ca să móră l'a silit.
De voiu trăi, voiu descrie astu amoru nenorocit

De la grotta cea din Búdis, și tot în carrulu cu boi,
Către lacul Sánta- na pornirăm tus-patru noi,
Coborâm și urcâm iarăși un munte ca un urciору ;
Ne oprimu într'uă poiană, și o luăm la picioru,
Drept la valle, pe un munte, p'ntre brađi mirositori.
Iată-ne sosiți în fine într'uă livade cu flori.
Ea era înconjurată d'un cercu de munți cu brădet,
Ce părea bassinu de piatră. Aci e laculu cochetu.
E poetic, e romantic, acestu lacu încântătoru !
Apa, limpede și dulce, ea și apa de isvor ;
Pe la marginile sélle creșce unu fellu de brădișu
Din care se facu ghirlande, cum se face la Bidișu
Din garofițele albe ; apoi uă iarbă frumósă,
Móle, verde, ungă, creță, și în fine mătăsósă.
Bétránii spun cum că lacul Sánta Ana ă fără fund:

Neavându sfóră și luntre, nu pot spune de ă profund,
Eu cređu însă cum că lacul este formatu de Natură
Din isvóre și din plóie, neavënd nici uă seursură.

Am întinsu massa pe iarbă, și cu postă am măncat;
Și din lacu am bėut apă; în urmă ne amu amusatu
Cu echoul cellu poeticu din acellu pittorescu locu,
Descărcându fiește care câte uă armă de focu.
Dup'aceea ne culcarămu pe tapetulu cel cu flori,
Însă abia adormissemu, și nisce sělbatiei nuori
Ne trimisseră uă plóie de celle deluviale;
Urcarăm muntele iute, coborându pe altă calle.
Pe la vre o șepte ore am și sositu la Bicsat;
De aci, luându iar caii, intram nóptea în Tușnat.

Terminând aci scrisórea, căci nu am ce alt a'ți spune
Eu profitu, frate Fundescu, de plăcuta-ocasiune,
Trimițënd ca suvenire și unu micu buchetu de flori:
Flori gentile, ce crescú vara pe sub brađi mirositori.
Mai allături la acestea și alte flori cu mirosu,
După alți munți adunate, tot în timpul cellu frumos.
Al acestor flori profumul nóptea când vei respira.
La amiculu tėu gândește, sigur că nu 'l vei uita.

FLORILE DELA ELEOPATAC.

Grădina este plină de Rose, Micșunelle,
Și Dallii, și Rosette, Leandru, Crină frumosă,
Vanillii și Verbine, Garóffe, Viorelle 1]
In fine, florí frumóse cu prea dulce mirosă.

Și ce ar fi Natura, și chiar societatea,
D'ar fi elle lipsite d'acestú scump ornamentú?
Uă și fără de sóre, și fără stelle nóptea!
Căci flórea 'nveselesce viața pre pămîntú.

Eă vă iubescú din sufflet, ca nisce surióre;
Căci flórea și poetul sunt duoí buní frățiorí.
Și ce ar fi poetulú pe lume fără flóre?
Uă lyră fără córde, și munți fără isvorú.

1] Veđi însemnarea acestór flori în *Limbagiul
florilor.*

Să admirăm culórea acestor floricelle ;
 Să respirăm suavulú și scumpulú lorú mirosú ;
 Căci pentru noi create sunt florí, și munți, și stelle,
 Și tot ce e sub sóre, și tot ce ă simțitorú.

Mulțimí de flutturí sbórá pe lêngă floricelle ;
 Șioptescú ei dulcí cuvinte ce facú să bată-ușor
 Acelle sínurí albe, ca nisce columbelle,
 Vêdute prin dantellurí, ca Luna p'êntre nuorú.

Nu credeți ce vė spune, o drage floricelle,
 Ceí flutturí nestatornicí cu-aspectulú graciosú ;
 Căci dulcele lor vorbe veninú ascund în elle ;
 Ș'apoí la băi amorulú e cam periculosú....

Deplíngú a vóstră sórtă, o florí deliciose !
 Căci mai toți aceí flutturí nu cugetă ei alt
 Decât să v'amăgescă ; și 'n urmă să vė lase
 Cu iníma sdrobotă, și cu etern oftat.

15 Iuliú 1872.

FRUMOS ESTE TUȘNADUL

Frumosă este Tușnadulă vădută dela Baronă !
Dar mult mai frumos este vădută din pavillonă !
Frumosă este Tușnadul cumunții de brădeti,
Cu Oltul, și cu stânca, și mândrul lui boschet !
Frumosă este Tușnadul în luna lui cuptoră,
Când umbra și profumul te'nvită la amoră !
Frumosă este Tușnadul în nopțile frumoșe,
Când aburiș se'naltă din văi întunecose !
Frumos este Tușnadul când veđi boschetul plin
De floră însufleșite, cu chipul lor divină !
Dar mult mai frumos este p'ură nopțe luminosă,
Când musica își cântă ură arie frumosă !
Ferice-atunci acela ce simte lêngă sine
Ură Musă, ce'iu addorme în dulcele'i suspine.

Veniși la Tușnadă vara, o voi, ce suferiși ;
Și voi, copii de Muse ; și voi, cari iubiși !
La munți e veselă, viața, liniștirea,
Amorul, poesia, în fine fericirea.

Iuliu 1872.

LA UA FLORICELLA

Ce flóre gentilă !
Dulce ca copillă,
Dulce ca Amorü !
Ea pe sub brađi cresce,
Și se răcoresce
Cu lăcrămî din nuorü.

Graciele selle
Ș'a ei modestie
P'alle Musei melle
Îmî rechiamă mie.

Scumpă floricellă,
Ađi la amea bellă
Te încredințeđü,
Ca mărturisire
De dulcea iubire
Ce eü i păstređü.

Lângă floricelle
 Ca tine de belle
 Tu veî figura ;
 Ş'orî ce cuvîntelle
 A iubiteî melle
 Imî veî rapporta.

Cum că mă iubesc,
 Nu să îndoesce
 Inimióra mea ;
 Dar simţu trebuinţă
 Chiar scumpa finţă
 Să 'mî o spuie, ea.

Iuliu 1872.

SENSITIVA 1).

Veđi tu, dragă, astă flóre,
Ce possed' a ta culóre
Precum și simțirea ta ?
E atât de delicată,
Ca să 'nchide, de îndată
Ce o attinge ceva.

Astă simțitoare flore,
Ce e plină de pudóre,
Ca și tine, draga mea,
Fără aerü, fără sóre,
Fără ploï rëcoritoare,
Ea nu póte esista.

1] Cunoscută sub numele de *mimosa pudica*,
alle căria foï se strângü la cea mai ușórá at-
tingere și commoțiune; vîntulü, electricitatea,
frigul și căldura, totul o impresionésă ș'o face-
ași strînge foile.

E emblemă de amóre
Astă delicată flóre ;
Voiescî-tu, angelul meũ,
Ca etern să înfloréscă
Sensitivă cea ceréscă ?
Să o cultivăm mereũ.

Roa cea răcoritóre
Pentru scumpa nóstră flóre,
Simţitóre ca Amor,
Este dulcea sărutare,
Ce'î dă viaţa şi culóre,
Şi profum nemuritorũ.

Iuliũ 1872.

ZOI-MU, SAS AGAPO !

Atena 1810.

I.

O fie a Atenei, 'nainte d'a pleca,
Ah! dă'mi inima mea!
Dă'mi inima, o crudo! dă'mi, dic, sufletul meu!
Saŭ ține'lă pentru tine pîna la mórtea ta,
Ca dulce suvenire de la dilectul tǎu;
Eŭ însă îți dicŭ astăci 'nainte d'a pleea :

Zωή μου, σὰς ἀγαπῶ ! 1)

II.

Pe bucla fãlfãindă acelluï pǎrŭ frumosŭ,
In care vǎntul mării se jocă graciosŭ;
Pe gátu'ți d'alabastru, pe ochiu'ți radiosŭ;
Pe sînul tǎu de candelŭ atăt de voluptosŭ,
Pe ochiŭ teŭ ceŭ galeși, ca ochiŭ de Gazellă,
Îți jurŭ, o amea bellă:

Zωή μου, σὰς ἀγαπῶ !

1] In limba ellenă, aceste cuvinte însemnăză
„viața mea, te iubescŭ!“

III.

Pe busa'ți ce distillă divina voluptate,
 Și care 'n tot minutulă inspiră Musa mea;
 Pe tallia'ți de Nimfă, p'acelle florī sublime 1)
 Ce spunū ceea ce pana nu pōte să exprime;
 P'acelle lăcrēmioare ca rooa de curate;
 In fine, p'alle telle suspine 'nflăcărate,
 Îți jurū, o bella mea :

Ζωή μου, εἶς ἀγαπῶ!

IV.

Adio, Macra mea!
 Mă ducū p'alte terēmuri, departe mult de tine!
 O bellă adorată, gândi-veți tu la mine
 Când singură pe țermuri veni-veți a visa?
 Eū plecū la Stambulū; însă îți lasū inima mea;
 Nainte de plecare, îți jurū, o bella mea :

Ζωή μου, εἶς ἀγαπῶ!

[Traducere dela Lord-Byron.]

1] In orientū, florile ținū loculū biletelor-dulcī.

ROSETTA 1).

La Iulia mea.

Scumpă Rosettă, îmi place mie
S'admir eu chipul tău graciosu :
Este simbolul de modestie
A ta culóre ș'ală tău mirosu.

A unei Rose tu n'ai splendóre ,
Nici maiestatea a unui Crin ;
Eu preferu însu a ta culóre,
Cum și mirosul tău celu divin.

Linné compară cu ambrosie
Profumu'ți dulce, încântător ;
Tu ai profumul de poezie,
Tu ai profumul de primă amor.

Nu este glastră, buchetu, grădină,
Și nici colibă, și nici palat ,
Să nu vești astă flóre divină,
Ce 'mbată-unu sufletu înamorat.

1) In limbajul florilor astă flóre însemnă:
„calitățile tale întrecu frumuseța ta.

La cununie, această flóre
 Consörtei melle am presintatü ;
 Și Iulia cea simțitóre
 Eliotropa 2) în schimbü 'mı a datü.

Dulce Rosettă, rechiemı tu mie.
 Suvenirı cari nu potü uita !
 Semenı cu scumpa mea Iulie,
 Ce își ascunde virtutea sa.

Ca tine are darurı divine,
 Ce 'ntrecü dulceața chipului sėü ;
 Simplă, modestă este ca tine ;
 Și allü ei spiritü, profumulü tėü.

Scumpă-Iulie, daca vr'odată
 Vr'un Crinü, vr'uă Rosă am admiratü,
 A mea simțire adevărată
 Eü ție numai am conservatü.

O ! pentru tine în colivie
 Șede și șoimulü ce plană 'n nuorü,
 Și păsșerica de armonie,
 Și fluturașulü cellü sburătorü.

19 Iuliü 1872.

2) Vanillie, care însemnésă amorü înfocatü.

DORULU.

Depart sunt de tine, iubită Iulie,
In vârful unei stânce cu unū frumosū boschetū;
Și trista mea durere, vai! nimeni nu o scie
De cât singură Luna, amicū fôrte discretū.

In inima ei, dragă, îndată ce 'noptésă,
Cu lacrămī de iubire depuiū eū foculū meū;
Ea singurāde doru'și atunci mă consolésă,
Căci fața ei cea dulce resfrînge chipulū teū.

Érū dioa, când prin selbe, pe munți, saū pe moville
Cu flacăra în pieptu'mī eū singur retăcescū,
Imagina ta dulce ș'a dragelorū copille
Ca umbra mă 'nsoțesce, cu unū surisū cerescū.

De întâlnescū în sboru'ī atunci uă Rîndurică
Îi dicū: „vădut-ai oare p'aceea ce adorū?”
Dar passărea stă mută, saū fuge ea de frică;
Și eū remâiū tot singurū cu înfocatulū dorū.

Ași da eternitatea se potă privi cu tine,
Uă și măcar ș'ua nópte, acest tabloú frumosú;
Să 'mpartú cu tine, dragă, simțirile divine ;
S'adormú unú minut numaí pe sînu'ți voluptosú.

De ce nu pot eú ore, ca passerea ușórá,
Cândú dorulú mă încinge, la sînul teú să sború?
Apoi, iute ca gîndulú, se fiú îndărát érá ;
Dar, vaí! nu e putință! și mă consum de dorú!

1862.

PITULICEA.

La D-na Maria Rosetti.

O joie des oiseaux ! c'est
qu'ils ont le nid qu'ils ont le
chant.

V. Hugo.

I.

Tótă ȕiulica, apprópe de mine,
Cântă pitulicea într'unú mărăcine ;
Intr'unú mare arburú, apprópe de ea,
In cuibu'í clocește soȕioara sa.
Soȕiulú eí ferice i cântă de dorú,
Mêndra luí socie se 'mbată d'amorú.

„Cântă, păsărică,
Cântă fără frică
Cântecu'í de dorú ;
N'ai témă de mine,
Căci eú pentru tine
Nú sunt vînătorú,

„Tot uă missiune avem amînduoî :
 Sunt artistî poeţi, cum sunteţi şi voi.
 Tu cântî libertatea, dulcele amorü ,
 Şi adori pe bunul nostru Creator ;
 Tu în limba ta,
 Eü în limba mea;
 Şi apoi ce sórtă tristă avem noi !
 După limba nóstră perim amînduoî !

II.

„Liberü şi ferice, lêng'a ta sócie,
 Tu nu simţi ca mine lançulü de sclavie ;
 Nicî dorulü de mamă, ş'allü ţerrei-amorü!
 Am şi eü ca tine unü micü puşorü,
 Şi d'ua septămână nu l'am vęđut eü,
 Şi 'l iubescü întocmai ca sufletulü meü.

„Ştiî de ce sunt oare eü prisonier ?
 Căci posedü ca tine foculü cellü din cerü,
 Pe care despoşii să illü stingă vorü,
 Să nu se deştepte sclavul muncitorü.
 Dac'ar şti poporulü, dragă pitulice,
 Missiunea nóstră a aprecia ,
 Ellü ar fi şi liberü, ar fi şi ferice ;
 Lançurile grele ellü ar sfărrâma.

„Cântă, păsărică ,
 Cântă fără frică
 Cântecu'ţi de dorü ;
 N'ai témă de mine :
 Căci eü pentru tine
 Nu sunt vînătorü.

III.

„Pe lêng'alle telle
Uoă mitutelle

Tu clocești în cuibu'ți, lêngă acellu nucă,
Fără să știi pôte, și unu uoă de Cucă,
Știi tu ce e Cuculă ? Impărată căđută,
Care mereu plênge tronulă cellă perđută.

Éră puiulă din cuibu'ți e unu parvenitū 1];
Este chiar unu trîntorū, saū un părăsitū;
Ellū va trăi mâine în paguba ta:
A puilorū hrană ellū o va lua.

Ast-fel noī, Româniī, dragă Pitulice,
Priimirăm oaspeți streini între noī,
Cari deveniră putinți și ferice,
Ș'apoī ne căsniră ca nisce Strigoī.

Fii României te vor imita,
Și pe acei trîntori îi va allunga,
După cum tu mâine, din vârfulăllui nucă,
O s'asvîrlă în aerū pe puiulă de Cucă.

1863. — Văcăresci.

1] Parvenu, venit prin fraudă.

BROASCA ȘI TAURUL.

Unu broscoiu uă-dată lîngă apă stîndu,
Dîcea unu tauru aproape pascîndu :

— Micu, ca și unu uou,
Ași fi cât unu boi,
Daca așa vrea eu.

— Pîna n'oiu vedea,
Taurulă dîcea,
Nu potu crede, de!

Broscoiulă atuncia ambiționatū,
Se umflă, se umflă, pîna a crăpatū.

Cei ce se măsuru
Cu acellu mai tare,
Cu talente rare,
Ca broscoiulū morū.

1868.

PERULU LAUDATU.

P'o poiană mare,
Și frumoasă tare,
A crescut odată unū pěrū minunatū,
Ce de tótă lumea era lădatū.
Popolulū grămmadă, fôrte curiosū,
Alerga sě vedă pěrulū cellū frumosū;
Și fiește cine câte-unū sacū ducea,
Cu pere allese cređendū a'lū âmplea;

Insă, o mirare!
Vědu fie-care
Că pěrul mărețū
Era pădurețū;
Ba și scorburosū,
Sterpū și nodorosū;
Și din pěrū cădea
Câte-o pară,-abia;
Si aceea. . . . rea! (bis)
Iar vestitulū nume
De pěrulū mănosū
I 'lū didesse 'n lume
Unū Romănū drăcosū:

Voind cu acésta a ridicula
Pe cei ce credü tóte făr'a cerceta.

—
D'atunci s'a născutü
Proverbulü știut :

Nu te du cu saculü la përu lädatü,
Că te 'ntorci cu dënsul gollü și rușinatü.

1872

PASSEREA IN LIBERTATE.

I.

Intr'ură și de vară unū privighetorū
A fostū prinsū în cursă de unū vînătorū;
Inchisū de îndată într'ură colivie,
Ellū pierdu și vocea ș'a lui bucurie;
Iară vînătorulū era desolatū :
Căci privighetorulū sta mutū și 'ntristatū.
Nóptea căte-o dată bardulū mai cântă ;
Și c'ură voce tristă, ast-felū suspina :

II.

„Liberū ca zefirulū, ca ellū viețuiamū ;
P'arripele sélle eū mă legănamū ;
Și p'ură verde cracă, lêngă cuibulū meū,
Eū cântamū amorulū și pe Dumneđeū;
Căci în timpulū verei dulce e Amorulū !
Cine nu îllū simte, nu îi știe dorulū.
Inșă primăvara trece ca unū visū ;
Apoi vine vara, ce e paradisū ;
După dînsa, tómnă, crepuscula noptii ;
Și în fine, iarna, va ! simbolulū morții.
Iarna era rece, fómete la țerră,

Și a mea socie era bolnăvióră ;
 Sbor să caută hrană pe 'ntinsa câmpie,
 Și pierdă libertatea pentru-a mea soție.
 Eată-mă eă astă-đi într'ua colivie ,
 Fără libertate, fără de socie.“

Intr'ua diminéță passerea sbură:
 Ușa coliviei deschisă află.

III.

A ! Ce fericire ! A ! ce bucurie !
 Eată'lă liberă, lêngă scumpa lui soție ;
 Și p'ua cracă verde, astă privighetoră,
 Și nóptea și đioa ellă cânta de doră :

„Scumpă libertate ,
 Mai scumpă ca tóte ,
 Ție sunt datoră
 Sacra armonie,
 Scumpa veselie,
 Dulcele amoră.“

Martie, 1870.

LA LEULU MEU.

Ună câine favorită 1).

Era ună bravă câine Leușorul meu!
Inima și chipul ți erau de Leu.
Cât regretă astă câine, ce era de rassă:
Bunica lui, Bella; moșul lui, Atillă;
Mama lui, Diana; tată sēu, Vintillă.
Della Bella, Leulă moșteni uă blană
Albă ca samurulă, bună cojocă de iarnă;
Și della Atilla, ună lătrată grozosă;
Iar della Vintillă, corpulă cellă vīnosă.

Șimbolă de iubire și fidelitate,
Mă iubia astă câine mai multă ca ună frate;
Era amică sinceră, amică credinciosă;
Pentru mine viața își da bucurosă.
Distingea îndată pe cei buni din răi,
Și lătra terribilă pe toți cei mișei;
Când remânea singur, mult ellă se mēhnia;
Cât era ferice când mă însocia.
Parcă dicea: „frate, mult eū te iubescă;
„Gata pentru tine sunt să mă jertfescă!”

1] Născut la 11 Iuniū 1848, mort la 24 No-
embrie 1859.

Dece ani mai bine astu caine amatu
 Imi fu amicū sincerū, amicū devotatu ;
 Insa intr'ua nopte muri Leușorū,
 Departe de mine, consumatu de dorū !
 Muri Leușorulū, astu amicū fidelū ;
 Ș'a mea bucurie am pierdutū cu ellū !
 Blana lui cea albă o am conservatū,
 Și p'a lui țerrēnă lacrimi am vērșatū ;

Apoi am scosū eū
 Si potretulū seū ;
 Lēng'ua copilliță cu sufletū curatū,
 Leulū stă culcatū ;
 Când mē 'ncinge dorulū d'astu caine fidelū,
 Eū mē uitū la ellū ;
 Și îi vorbescū ast-fel : „Pe allū meū Pegasū,
 Leule, cu mine sbōră la Parnasū ;
 Căci mai multū tu meriți, scumpe Leușorū,
 La posteritate cu mine sa sborī,
 Decāt mulți din omeni ce eū am cāntatū,
 Și astă onōre nu aū meritat.

1860.

STROFE

Improvisate cu ocasiunea lovirii de Stat de la 1851 Decembre 2.

Prin ómení Provedința arată-a sélle fapte :
Popórelor conrumpte trimite Faraoní ;
Prin Bruți uccide Cesarí, prin Gherghí Ungurí
abbate;
Iar popolilor verginí, Francliní și Waschingoní.

De seculí svînturata și trista-Umanitate
Se svîrcolă și gemme sub jugulú strivitorú ;
A rumpt mai multe lanțurí divina Libertate;
Dar tot mai sunt, și grele, ce-appasă pe popor.

O! tu, ce libertatea prin forcă-ai sugrumatú,
Ș'imperiulú în sânge și lacremí ai fundatú,
In sânge și în lacremí ellú se va abima:
E lege a Natureí ce tu n'o poți călca.

1852.

LA FIULU MEU COSTICA.

Copillulü meü, tu astă-đi cinci anı aı̂mplinitü;
In tine allü meü suffletu să simte rejunitü !
Pucini anı mai aı̂ încă, țeșuți cu trandafirı,
Ș'apoı̂ începü necađurı, durerı, grijı și mıhnırı,
Si desillusıunı,
Ș'amarı decepțiunı !

Adesea đicü : „O Dóme, de ce nu e puțină
Ca fiu-meü să profite d'a mea experiință,
Ce'n patru-đeci de vere eü scump am căpătatı
De câte curse grele ellü nu ar fi scăpatü !

Dar asta nu se póte ! Și tu, copillulü meü,
Neapărat veı trece, cum am trecut și eü,
Prin scóla încercării ; prin ea devı completü,
Prin ea în lume omulü ajunge-a fi perfectü.

Dea domnulü, o copille, să aı̂ norocü și minte;
Acésta e urarea ce-ți facü eü ca părinte ;
Căci ajutatü de Minte, precum și de Norocü,
Trăi-veı tu ferice, orı când și'n orı ce locü.

Iar dacă cariera 'mă o veți îmbrățișa.
 Fii demn d'allă tu părinte, fi demn de missia ta.
 Adoră tu Virtutea, și Viciulă lovesce ;
 Căci numai Conștiința pe cellă bun respăltesce.

De cât p'ună tronă de aură uă viață rușinosă,
 Martiriulă mai bine, s'aă mörte gloriösă.

1865.

Frații Români și în cel bun
și dunați țara de dinco de
Hic domni și în anii săi
și la fel ca și sărbătorii

Și vinul în pahare
Ca inimă sălta

BANCHETULU.

Frumoasă și aceea când fii d'ăi României,
Cu frați d'același sânge dintr'ăi Transilvaniei,
Intr'unu banchet artisticu, banchet improvisatu,
A Daciei Unire cu toți aă salutată.

Bătea inima tare,
Căci musica cânta ;
Și vinul în pahare
Ca inima sălta.

Și fii aceiași patrii toasturi ridicară
In suvenir 'acellor martiri cari luptară
Și pentru România, și pentru libertate,
Și pentr'unirea sacră, și pentru-egalitate.

Bătea inima tare
D'allu patriei amoru ;
Iar vinul în pahare
Spuma triumfătoru.

Trăiască România și fi ei cei buni !
 Și demni facă-se dânșii d'aî lor viteji străbuni!
 Dea domnul ca la anulă aici iar toți să fimă,
 Ș'a Daciei unire să o sărbătorimă.

Umpleți cupe, pahare,
 Cu vină de Drăgășani ;
 Și strige fie-care :
 „Vivat bravii Romani !“

7 August 72.

RASURA I).

— Rosă de pădure,
Ia spune tu mie
De ce 'ți place ție
Totu pe lângă mure,
Și prin măracini,
Ce suntu de ghimpî plini?

— E destinulă meü
Ca să trăescü eü,
Nu cu Crinișori,
Și cu Merișori,
Ci cugh iocel
Și cu peleșel,
In câmpul frumosü,
Și 'n codru plettosü;

Si să am d'amantü
Cuculü cellü galantü;
Și de cântăreți
Pe voi, o poeți;
Și d'admiratorü,
Dulcele Amoru;
Și de surățelle,
Fragi și viorelle.

1872.

CHRIST POPOLUL PE CRUCE.

Precum odinióră în Gallia romană
Těutonii năvăliră; și Roma suverană
Prin bravulă Caiū-Mariū pe barbari allungă,
Si 'n prea pucine zile pe toți estermină :
Așa ađi strenepoții aceller Teutonī,
La numărū ca nisipulū, cu stolurī de spionī,
Surprinseră pe Franța slăbită, nearmată,
De Cesar moleșită, și ânchă și trădată;
In lipsă de unū Mariū, acești devastatorī
In urma lor lăsară ruine și ommor.
In darn luptă Zuaviī ca Leiī africanī,
Sunt ęece contra unulū, viteđiī mei Germanī.

Dar ce gēndește ore monarhulū feudalū ?
Că pōte s'estermine unū populū bravū, lealū ?
Sē 'nșeală! Căci ast popul mulți populī a salvat,
Și nații împilate din jegū a liberatū ;
Căci Franța represintă progresu'n omenire,
Si va 'nvia din grópă ca Christū în strălucire.
Orgoliulū e stânca de care s'aū sdrobotitū
Cesar și Napoleon, ce prea mult s'aū mēndrit;
Iar cellū ce trage spada, prin spadă va peri,
Când caută conchiste spre a sē 'navuți.

Voi, ramuri din tulpina a Romei gloriose ;
 Voi, frați d'acellași sânge, cu inimă generose ;
 Si tu, o populi liberu, salvat de Waschington,
 Cu ajutorul Francei, de crudulu Albion ;
 Voi toți, ce libertatea ați Francei datorati,
 Cu toți în ajutorul allu Francei alergati ;
 Tributul cellu de sânge reclamă dela voi
 Acei ce vă salvară cu sânge de heroi ;
 Formați voi avangarda cea sacr'a Libertății
 In contra Tiranniei ș'a Feudalității :
 E luptă ați de rassă ; cine va birui ?
 E vai de voi, o populi, când Franța ar peri !
 Dar nimeni nu se mișcă ? Toți tremură de frică ?
 Christu-populu se lamentă pe crucea inamică !
 O ! Franța bellicosă, c'acum opt-șeci de ani,

Ridică-te întregă, și 'neacă pe tirani ;
 Si salv'a două oră Evropa 'ncatenată,
 Strivind acum cu totul pe Hydra veninată.

S'a dus ori ce speranță ! Conrupția fu mare,
 Si imbecilitatea, și mai alesu trădarea !
 Blestemu asupra vóstră, infamă pretoriană,
 Ce Franța 'năbușiră'ți mai două-șeci de ani
 Adio mareșalii aceia de cartonu !
 E mort astă-șă imperiū, și Cesar, ș'allu său tron.
 Despotica domnire luī Cesar a trecutū .
 Urma să se termine precum a începutū,
 Cu lacrimi și sânge, infame uneltiri,
 Si chiar cu desonórea a bravelor oștiri .
 O voi ! ce-ați împins Franța în astă umilire,
 Voi sunteți responsabili d'a ei nenorocire.

Septembre 1870.

ALBINA SI MIOZOTIS.

Albina.

Daca tu ast-fel fără mirosū,
O ! flóre scumpă cu chipū frumcsū,
Escī ornamentulū unū buchetū,
Si favorita unū poetū,
Profumulū Roseī dac'aī avea,
Ce titlu oare a'ī merita ?

Miozotis.

Nu rîvnescū, crede, profumulū tare
Allū Roseī mîndre, strălucitoare ;
De și îmbată allū eī mirosū,
Effectulū însă e durerosū.
Apoi ea are âncă și spine,
Care înțepă pe cei ca tine.
Rosa e focul cellū arđătorū,
Eū sunt azurulū consolatorū ;
Rosa e Sóre, eū Luna sînt.

Albina.

Aī și dreptate, aī și cuvêntū ;
Si de aceea voiū împăca

Pe flórea scumpă Nu mă uita
Cu Trandafirii mirositorii ;
Apoi voiü dice la aste florii:
„Pe amînduoë eü vë iubescü!“

Miozotis.

A ta iubire nu priimescü:
Amorulü nu e unü Ananasü
Să se împarță la fie-care ;
Amorulü este ceréscă flóre!
Adio, dară ; căci eü te lasü.

Albina

Flóre gelósă Nu mă uita ,
Te rogü ascultă să'ți spui ceva :
Eü nu suntü Fluturü, suntü uă Albina ,
Care produce mierea divină ;
D'ar fi pe câmpurii numai uă flóre,
Cu miere stupulü s'arü âmplea oare ?
Cât esci nedréptă, o suriöră !
Una dă sunculü, alta dă céră ,
Alta aroma îmbătătóre ;
Si noi, Albine, ca creatóre,
Formäm îndată acellü nectarü
Ce îndulcesce-allü vieței amar.

Miozotis.

Cel puçin flórea Nu mă uita,
Ca Sensitiva cea simțitóre,

Profumulă Rosei nu 'ți pôte da,
Precum nici cêră, ca altă flóre,
Nici suculă dulce de Ananasă;
Adio, dară; căci eă te lasă.

Albina.

Încă uă vorbă, flóre gelosă;
Esci prea credulă ș'ambitiôsă,
Să poți tu crede că vei afla,
Fie ună Flutură, fie Albină,
Să te iubescă ca p'ua Regină,
Nu mai pe tine, Nu mă uita.

Miozotis.

Ei bine! atuncia eă v iă răbda.
Având eă însă nenorocire
Vre uă Albină fără simți e,
Saă vre ună Fluttură a posseda,
Si ellă, sperjurulă, de m'a trăda,
Eă de durere mă și sfî șescă;
Căci ast-fel numai sciă se iubescă!

1872.

ADIO, CAMPULUNGU.

'Nainte de plecare, dup'astü pittorescü déllü,
Să mai privimü uă-dată iubitul locü natalü.
Frumos e Cămpulungul la astü picior de plaiü!
In luna lui Aprile, ellü pare chiar un Raiü!
Toți arburii fructiferi atuncia sunt în flóre,
Si pare de departe întocmai ca ninsóre;
Atuncia atmosfera e plină de mirosü;
Atunci tabloul este poeticü, maestos.

Dar, vai! astă grădină cu merișori și crini
Conține și mulți brusturi, și pirü, și mărăcinü...
L'asemenea natură alți óspeți trebuescü:
In apa de sorginte nu brósce locuescü.

Din vechea ta splendóre, o scumpul meu Parnas,
De cât niște ruine, ce alt 'ți a mai rămas?
A! fără panorama a ta încântătoare,
Si fără a ta climă de viață dătătoare,
Uitat ai fi cu totul de toți; căci fii tēi,
Copii tēi cei vitregi, gândesc numai la ei!.....
De surda diamantul s'a scos ellü din gunoiu;
Căci cine'lü preșuesce? Puținü dintre cei nooi;

Iar cellă ce se încearcă a 'i da lustru curată,
 Tratat este de dînșii ca și unŭ esaltatŭ.
 Așa sânta cetate se prefăcu 'n ruine
 Când ea gonî profetiŭ ce-o învătău de bine.

Speram că voiŭ petrece tot restul viețiŭ melle
 Aci, unde reposă țerrêna mamei melle ;
 Speram să închiidŭ ochii aci unde-am născut;
 Aci unde juneșea cu drag am petrecut ;
 Dar Sôrta nu voesce . Să fie voea sa !
 Căci nici unŭ om nu pôte Destinul evita.
 Presimțŭ că lampa viețiŭ curênd stinsă va fi :
 In baltă păstrăviorulŭ nu pôte locui.

Adio, Cămpu-lunge ! și pôte, cine știe,
 E ultimul adio ! Ei bine ! așa fie !
 Ori unde vântul Sôrtei m'ar arunca măcar,
 Veŭ fi tu tot-d'auna al Musei melle farŭ ;
 Iar daca eŭ departe de tine voiŭ muri ,
 Pe astă movilișă doresc a m'odihni,
 Apprôpe de țerrîna acellor ce-am amatŭ,
 Si unde 'ntăeași dată am fost eŭ inspirat.

Adio, Cămpulunge ! Adio, scump Parnas !
 Si voi, amici, pe cari cu lacrimi ađi vŭ las !

1866.

LA UNU SUFFLETU POETICU

Pe vîrfu-unei colline pe gînduri eü şedémü;
Şi la a mea iubită așa eü i vórbiam :

„Când veđi-tu aste locuri atît de 'ncântătoare,
Allü tēü suffletü poeticü nu 'ŝi spune nimicü ore?
Când vëntulü îŝi adduce pe arripele salle
Cellü sgomotü de torrente ce spumegă în valle,
Ş'a florilor profume, ş'a passerei cântare,
Allü tēü suffletü poeticü nu 'ŝi spune nimic oare?
Când veđi acelle plaiuri atîta de frumoşe,
Incinse cu eşarpe de florî delicioşe,
Şi 'nfăşurate 'n mantii de selbe seculare,
Allü teü suffletü poeticü nu 'ŝi spune nimic oare?
O! da! suffletu'ŝi d'angelü, atît de simŝitorü,
Resfrîntü în chipu'ŝi nobilü, şi dulce, gînditorü,
In faça astor locuri palpită de amorü;
Căci passerea ce cântă, şi crinü mirositorü,
Esistă prin fluidulü acestü misteriosü;
Îŝi rélimă dar fruntea pe sinu'mî amorosü;
Ş'allină'mî tu durerea cu dulce vocea ta;
Si dulcea fericire tu fă mă a gusta;
Căci totulü unü visü este, afară de amorü;
Prin ellü este ferice sêrmanulü muritorü.

DORINȚA

De ce nu sunt uă Rosă s'addormü pe sînu'țî eü?
De ce nu 's Filomella să cântü amorulü teü?
De ce nu sunt corsagiulü să strîngü tallia ta?
De ce nu sunt Zefirulü pe buze 'țî a sbura ?

Tu nu ai trebuincă, îmi đisse a mea bellă,
Să fii Zefirü, și Rosă, corsagiü și Filomellă;
Căci Lyra ta, prin care 'mă ai inspirat amorü,
Peste acestea tóte te face possessorü.

1859.

URARE

La D-lla Alexandrina Tell,
cu ocazia aniversării numelui său.

30 August 1872.

Ađi e aniversarea a numelui tău ;
Ca amicū allū casei, și ca poetū, eū
Iți urezū viață, și un bărbat care
Să apreciese graciī și candóre,
Spiritu și cultură, Minte, modestie,
Caracterū, blândețe și economie.
Pe lâng' aste daruri, tu mai porți în lume
Si uă alreolă, unū illustru nume :
Nume care este de toți veneratū,
Ca capū allū mișcării și ca omū de Stat;
Dar astă comóră e ea preçuită,
Ađi, când numai zestrea fetele mărită,
Fie saū Vestale cu chipulū divinū,
Fie saū Lucrețiī c'a lui Collatin ?
Vai! în lumea nóstră materialistă,
Sórta unei fete ca tine e tristă!
Tristă e, cândū vede cine-va bărbați,
Avocați, politici, avuți, luminați,

Luăndu ei de sóçe fete înșelate,
Vēduve cochete de alți delāsate,
Saū cerēnd în fine dotte colosale ;
Iară rezultatul, divorsū și scandale ...
Uă societate ast-felū de conruptă,
Nu are viacă; este ca perdută.
Te resemnă însă, o Alesandrină,
Fără de a pierde speranța divină.
Tu ai pentru tine stima cellor bunī,
Ce îți împletesce de rose cununī.
Mai bine Vestala l'allū Minervei-altarū
De cât sóça unū egoistū-barbarū.

EVA IN PARADIS.

Când mă gîndescŭ la Eva atît de fericitã,
Reginã preste tôte în Raiul pãmãntescŭ,
Și fãrã vr'ua rivalã, măcar inchipuitã,
Sorbînd pînã la drojdii amorulŭ cellŭ cerescŭ,

Ce a silitŭ pe Eva, m'e 'ntrebŭ eŭ cu mirare,
Sã guste ea din fructul ce i era opritŭ?
Când ea scia cã pierde grãdina 'ncãntãtoare?
Când ea scia cã soçu'ŭ va fi nenorocitŭ?

D'ar sci Privighetorulŭ cã vocea'ŭ rãpitore
In cursa cea fatalã o face a cãdea,
Viața, libertatea, 'și le-ar espune ore
Dar vocea lui divinã e, vai! peirea sa .

Așa și biata Eva, frumósã ca un Sóre,
Attrage p'acellŭ Șerpe cu chipŭ dulce, plăcut,
Ce'i spune vorbe magici în limba rãpitore;
Si pierde Raiulŭ pentru un ce. . . necunoscutŭ

In luptă cu Amorul e slabă Conștiința .
 Temperamentul jocă un rol însemnător;
 Delirul însă sboră, apoi vine căința ,
 Si stéoa fericirii se stinge într'ună nuoră.

Iuliü 1872.

EPITAFUL EGOISTULUI.

Cu ce scopü sunt ore aste monumete,
 Aste epitafe, aste ornamente ?
 Ce fapte illustre și nemuritoare
 In a sa viacă săvârși ellü ore ?
 Nimenea nu știe că a viețuitü ;
 De ce vreți să afle lumea c'a muritü ?
 (Trad.)

MUSICA.

D'ăi fi, o allă meă angelă, în ast moment aice,
S'auđi-tu pe Dobrică cântând arii de doră,
O! negreșit atuncia cu mine tu ai ęice:
„La sunnetulă viorei cu tine voiă să moră.“

La vocea armoniei oră care patimă tace:
Misterioasă limbă a inimei omenescă,
Ea șérpele 'mblîndesce, pe om maă bună illă face;
Căci musica esprimă oră-ce simțiră cerescă.

A! vino de ascultă cea dulce melodie:
Allă teă sufflet poetic profund ellă s'ar mișca;
Si inimele năstre pe arripă d'armonie
Ca duoe columbelle în cerură ar sbura;

Si în sorgintea sacră armoniei divine,
Ca într'ună rfu de viață ar rețineri;
Apoi, coborând iute p'ură rază a luminei
In astă boschetă poetică, aci s'ar contopi.

Ca angeliĭ din ceruri noi am gusta amorulŭ;
 S'atunci am putea ŭice : „ferice am trăit!“
 La foculŭ armonieiĭ allină 'mĭ dar tu dorulŭ;
 Si dulcea ta iubire mă facă fericitŭ!

7 August 1872.

LEANDRU 1) ȘI PRIVIGHETORUL 2)

Leandru.

De ce ședî tot retrasă
In selba cea umbrósă,
Ca și un eremită ?
De ce mă lipsesci oare
De dulcea ta cântare,
Artistule iubită ?

Priveghetorul

O ! flórea mea cochetă,
In selba cea discretă
Mă simțu eú inspiratú;
In linisce și pace,
Să cântú mie îmi place
Amorulú cellú curatú.

1) Simbolulú cochetăriei.

2) Simbolulú armoniei.

Leandru.

Dar ia îmi spune mie:
De ce îți place ție
Să fii tot singurellă ?

Priveghetorul

Căci soaça 'mă amorosă
In cuibă șede acasă
Cu puiulă mititellă.

Leandru.

Nu simți nevoie oare
De floră mirositoare,
Spre a putea cânta ?

Priveghetorul

Poetica natură
Cu fragi și cu răsura
Mă poate inspira.

Cum vędă, flóre șireată,
O inimă 'ntristată
Tu vrei a o tenta ?

Ei bine! află dară
 Că astă inimióră,
 Ce vreî a subjuga,

Ea aparține totă
 La Musa 'mî adorată,
 Ce n'o potü înșella.

Aug. 72.

SOARELE DUPE FURTUNA.

Uă mantă de nuorî negrii accopere Tăria,
In depărtare urlă terribil vijelia;
Câmpia se preface întrégă în oceanu,
Pe care o domină uă gură de vulcanu;
Sfîrșitul lumii pare, unū haosū este totū;
Dar pîntre nuorî apare ochiul lui Savaotū.
E limpede-acum Cerul, surîdū munți și câmpi;
Și tot respiră viață, speranță, bucurii.

Și sufletele nōstre în sufferințe grele
Acestor mari tablouri imaginii suntū fidelle!
In peptū adesea arde cuptorul întristării,
In inimī urlă grōsnic vulcanul desperării,
Și fulgere sinistre prin creeri șerpuescū,
Și tunnă Conștiința ca unū canonū cerescū;
Abisul se deschide.... unū pasū, ș'a' dispărutū.
Atuncia de odată uă rađ'a appărutū;
E mama saū socia, saū fructul din amorū,
Saū patria, amanta, ce'ți cere ajutorū.
Asvîrlī arma fatală, de faptă'ți te 'nfiorī;
Incepū lacrēmī să curgă, ca plōea peste florī;

Și sórele speranței în sufletü iar răsare,
Și curcubeul păcii la orizont appare ;
Viața pare dulce, te simți regeneratü ;
Triumfă Rațiunea; în fine, ești salvatü!

A! mult póte credința, speranța și amorul!
Iar fără elle 'n lume, pierdut e muritorul!

1863

MÓRTEA ȘI AMORUL

Mórtea și Amorul, frați bunți dintr'unú tată,
Pe unú vârful de munte se 'ntâlnescú odată.

Amorulú

Cum îți merge tréba, surióra mea ?

Mórtea

Îmi urmeđú solia, ce e și mai grea
De când patimí, luxulú, facú jertfe mulțime ;
Mai mult ca resbellulú, elle facú victime !
Sunt pućiní aceia cari să citescă
Legile Naturei, și să le 'mplinescă.
Ceea ce îmi face trudă și mirare,
E că și ađi âncă eú inspirú teróre.

Amorulú

E necunoscutulú ce îmspăimântesă,
E cadavrulú rece ce înfioréđă ;
Eú sunt pórtă viećei, și domeniul meú
E lumea vęđutá: sunt unú curcubeú.

Angelu de speranță, angelu de iubire,
 Eu procur la oameni plăceri, fericire.
 Am fostu, suntu și fi-voiū, la ori ce poporū,
 Sufletul a tôte, chiar unū Creatorū.
 Fără tine însă, forță destructore,
 Ce-ar fi Universulū? Uă ruină mare!
 Uă singură muscă déca n'ar peri,
 Totu ce are viața s'ar primejdui;
 Iar eternitatea pe acestu pămêniū
 Ar fi mult mai tristă de câtu unū mormentu!
 Prin tine în lume totul se transformă;
 La tot ce esistă tu dai altă formă.
 Tu nu ești pedeapsă, ești unū cerescū darū:
 Mórtea este balsamū la 'lū vieții amarū!
 Prin a sa lumină lampa se topește;
 Și gustând viața, omulū se sfârșesce.
 Corpulū e omida după trandafirū;
 Spiritul e fluturū, purtat de zefirū.
 Socratū vede'n tine angelū de amorū;
 Iar Neron, unū monstru înspăimîntatorū.
 Décă dar Amorulū este poesie,
 Mórtea e de sigur sacra armonie.
 Prin sciință omulū te va adora,
 Și ca mie templuri îți va înălța.“

Mórtea și Amorulū s'aū îmbrățișatū;
 S'a lorū missiune aū continuatū.

FANTASME

I.

O! câte-am vădut mörte, tot fragete copille!
Aşa voieşce Soarta. Uă pradă moartea vrea.
A! trebuie ca'n ballurî, în repede cadrille,
Buchetele de rose sub paşî a se călca,
Ca şi crinulü câmpiei sub cósă a cădea;

Şi apele a curge prin văile umbróse,
Şi fulgerulü în aerü a luce unü minutü,
Ş'Aprilie a arde cu arripe geróse
Frumosulü mērü, pré mîndru de florile'î frumóse:
Ninsóre-a primăverei cu unü profumü plăcutü.

Aşa este viaça! Ađî şioă, mâine nópte;
In tóte, deşteptarea, infernă saü divină.
D'uă lacomă mulţime e masa lumii plină;
Dar, vai! ce mai de locurî se vėdú aci deşarte!
Căci mulţi messenî se scólă 'nainte de sflrşit.

II.

O! câte-am vădut mörte! Era una divină;
Părea c'aude alta accordurî îngereşci;

Pe mâini ređim' atreea a ei frunte senină ;
 Și ca o rămurică ce passerea o 'nclină,
 Sburândū, sufletu'ı stinse privirele'ı ceresci.

Era pallidă alta, și plină de mîhnire;
 Șioptia încet unū nume, misteriosū, iubitū;
 Și alta se stinsesse ca sunnetulă pe Lyre,
 Și altele murinde aveaū dulcea privire
 A unū angelū, care din somnū a tresărit.

Buchetū fragetū, în ora a nașterii lor mörte !
 Frumöse Alcione ı] ce'n cuibul lor plutiaū ;
 Columbe amoröse, din ceruri avîntate ;
 Copille grațiose, d'amorū încununate,
 Ce după primăvere ai lor anı număraū.

Ce! moarte! Ce! sub piatra cea rece addormite !
 Atâtea rose belle fără profumū ș'amorū !
 Atâtea facle stinse! Atâtea flori sdrobite !
 Sub pașii mei suspină a lor frunđe pallite!
 Mă ducū în văi obscure s'allin tristul meu dor.

Fantasme dulci! In selbe, când eū viseș la umbră,
 Mă visitați adesea ; v'auđū,.... voi îmi vorbiți ;
 Dar șioa cea obscură ascunde-a vöstră umbră;
 Prin vestedele frunđe, ce dau uă dulce umbră
 Zărescū, ca niște stelle, ai vöstrii ochi iubiți.

E frate allū meu sufletū cu-allū vöstru, umbre
 belle ;
 Vr'uă lege nu desparte viața de mormântū.

ı] Un felū de lebedă de mare.

Eă des v  sustin  paşii, cu voi sbor către stelle;
 Neştersă visiune, în care's mort  ca elle,
 Şi elle mult pl p nde şi vii ca mine sînt !

Voi daţi a v stră formă la visele-aurite ;
 V  v d , voi  m  surr deţi c'ua t neră privire;
 Apoi, l ngă morminte danţaţi încolăcite ;
 Apoi, se stingă d'odată, de neguri ecclipsite.
 Atunci  m  vine 'n minte u  tristă suvenire.

III.

Era una.... un  angel ! U  jună Spaniolă !

Un  ochi  de columbell , ochi  dulce de Creol ;
 Şi carmi  ei, plăcere ! U  vi  alreol 
 Incununa u  frunte de cinci-spre-dece ani.

Şi nu d'amor , copilla, ea n'a murit d'amor !
 Amarul  şi nectarul  vie ei n'a gustată.
 Ei nu'  palpita s nul  rebell  de nici un dor ;
 Şi toţi  icea ve  nd-o „A! ce frumos Amor!“
 Dar ast  cuv nt  să'  spuie nimeni n'a cutedat.

O! mult iubia ea ballul ! D'aceea a i e m rt !
 Iubia ballul  feerică, deliciosul  ball  !
 Cenuşa'  mişcă  nch , de zefiri legănată,
 C nd nuor  albi d n uesce, p'ua n pte  nstallat ,
 In giurul  facei nopţii, all  Venerei fanal .

O! mult iubia ea balul  ! Sosia vr'ua serb torei
 G ndea la ball  trei  ille, trei nopţi tot ball  visa;
 Şi dan ur , r sur , music , şi sgomot de fanfare,

Îi tulburaă odihna.... Din somnă tresărea tare ;
Orchestra la tot pasulă auđu'î gîdilla.

Apoî, minunî! Collete, ghirlante de regine,
Centure de mătasse pe taliî delicate,
Eşarpe uşurelle ca arripe d'albine;
Şi coşurî de panglice şi de dantelle pline;
Şi florî, şi florî mulţime, sê cumperî trei palate.

Iar când începea ballulă cu note-armoniöse,
Divina Spaniolă ca fulgerulă sbura;
Apoî şedea ređmată pe jeţurî mătăsöse;
Sălta inima feteî cu palpitate-amoröse
La sunnetulă armonică orchestrei ce cânta.

Era uă fericire să veđî acea copillă!
Rochiţa ei brodată cu fluturaşî d'azurū;
Luciaă ochiî ei negriî sub négra ei mantillă,
Precum nóptea adesea, p'un cerū senin schintillă
Lucéfêrulă, sub vèllulă allă vr'unuî nuor obscur.

Visa şi đî şi nópte totă ballă şi tot cântare.
Noî în secret adesea pe đinsa o plângeam:
Căci inima nu'n ballurî îşî ia ea sborul mare;
Pe scumpele tunice ţerrîna morţiî sbóră;
Durerea şi plăcerea surorî noî le aflăm.

De valsă bella Spaniolă, ca fulgerul purtată,
Sbura, sbura ca gîndul, şi numai respira;
Se îmbăta de sonnulă viórelor divine,
De florî, de candelabre, de note paganine,
De sgomote, de rîsurî, copilla se 'mbăta.

O! câtă fericire a respira, a creste ;
 A se simți d'odată de unü vârtejü purtatü ;
 A nu ști daca omulü pe nuorü căllătorește,
 Saü daca sub picióre'í pämëntul se 'n vârtesce,
 Saü daca barca fuge p'unü vallü înfuriatü.

Iar când se sfirșia ballulü, cu nóptea de odată,
 Mantilla'í cea ușóră în pragü ea aștepta ;
 Atuncí, fără 'ndoelä, copilla adorată
 Simți suflarea rece pre fruntea'í assudată ;
 Atuncí arripa morții atinse viața sa !

O! ce ñille amare în urmă'í ballulü lasă !
 Adio, dançurí, musicí! Adio, rîsü verginü!
 La cântece de angelí urmésä tussea grössä ;
 Și la plăcerí suave, ftisia urficiosä ;
 Ș'unü ochiü închis și pallidü la cellü de raze plin.

IV.

Muri, în flórea viecei, frumósä, adorată !
 Muri, în urma unü frumosü și splendid ballü!
 Muri ; și cruda Mórte, c'ua mãná îngheçată,
 O smulse farä milä din mãna încleștatä
 A mamei, s'o addoarmä într'unü cușciug fatal.

Sä jóce l'alte balluri párea ea preparată,
 Atât se gräbi Mórtea së taie-ast crinü frumos ;
 Și rosele suave, ce 'n ñioa ceelaltä
 Incoronaü, ca stemä, uä frunte adorată,
 Se vestejirä tóte într'unü mormëntü noptosü !

V.

Infortunată mamă! Si ce 'ți folosi ție
 Să crești, cu-atâta trudă, frumoasa'ți iasomie?
 Ș'a ei copillărie s'o îngrijesci sudându?
 Și nopți întregi la capu'î se privegheși plângându?
 Și în frumosu'î lăgân tu s'o addormi cântându?

De ce? Pentru ca astă-đi a viermilor, vai! pradă,
 Să doarmă ea în grópă eternulă somnă fatală;
 Apoi, când în mormentu'î, uitată, delăsată,
 De morți vr'uă serbătore o scólă înghețată,
 Pe uă frumósă nópte, în timpulă glacială,

În loculă unei mame, la trista'î toaletă,
 Ună Spectru se preside, đicându'î: dormi ușor!
 Se 'nghețe cu-a lui busă uă busă violetă;
 Și mâna lui ossósă, uă mână de schelettă,
 S'o plimbe 'n përulă d'aură allă astuî blëndu
 Amoră.

Apoi Spectrul o duce la horrele fatale
 A umbrelor, ce danță pe nuori cenusi;
 Atunci la orizontul nuorosă Luna apare;
 Și curcubeulă nopții, c'uă tristă reflettare,
 Vëpșește nuorulă pallidă cu ciucură arginti.

VI.

Femei june, pe cari frumosulă ballă încântă,
 Gëndiți la Spaniola, l'acellă angelă d'amoră:

Ca flórea după câmpuri, suavă și plăpândă,
Ea cullegea voiósă, c'ua mână tremurândă,
Alle vieței rose: plăceri, junețe, amorú!

O cerú! din serbătóre în serbătorí purtată,
L'allú lumií ospěțú mare se aședasse-abia,
Când, vai! peri ca visulú, copilla adorată;
Peri ca Ophelia în unde înnecată;
Peri, biata copillă, când florí ea cullegea!

(traducție de la Victor Hugo)

LA UA COPILLA DE **13** ANI.

Crede-mă, copillă, dulcele Amori
E uă păssărică, unū privighetorū;
Astă păssărică e prea simțitoare:
O sperii? Ea fuge. O închiși? Ea móre.

Astă păssărică când veși posseda,
S'o 'ngrijesci prea bine, copillița mea,
Daca vrei de dînsa a te bucura;
Căci alt-fel, mă crede, remăi fără ea.
1865.

4 FEBRUARIU 1860.

Acum potți șice
Că sunt ferice;
Viața 'mi lină
E uă grădină,
Cu Crinī, cu Rose, c'unū cerū d'azurū.
Scumpa Rosettă
Suspini' amorū ;
Crinulū repetă :
Eū te adorū;
Și fluturī mîndrii sberū împregiarū
1860

URARE

La dilecta mea,

pentru ziua de 4 Februarie 1860.

Ca două arburî gemmenî totu într'ua tulpină,
Și pe cari vîntulî nu'î poate sdrobi :
Ast-fel alle nôstre inime senine
Nimic să nu poată a le desuni.

Precum pușorii unei păsărelle
Ținî în cuibî legată pe măicuța lor :
Ast-fel și amorulî passêrilor melle
Strîngă cu lançu d'aurî allî nostru amorî.
1862.

LA MARIÓRA MEA,

în etate de 3 ani.

Serafimî de pace, vîața vîeșei melle,
'Mî adduci-tu vr'ua veste dela mama mea,
Care locuesce în acelle stelle ?
Saú esci însâși mama ce-atât mă iubia ?

Allî teî suffletî este plinî de tinereșe ;
Chiar potretul mamei vîdî în fața ta ;
Tu esprimi iubirea și a ei blîndece ;
Fii-tu fericită, copillița mea !

1868.

SONNETU

La dilecta mea

Faça ta cea dulce Rosa e de lună;
Fruntea ta boltită este unū altarū;
Ochii de columbă; përulū, uă cunună;
Busa ta, coralliū; sărutulū, nectarū.

Sînulū teū e crinulū, Raiū a ta guriçă;
Mâna și piciorulū suntū de copilliçă;
Toată esci buchetulū cellū de trandafirū;
Iar a ta plăcere, unū curatū delirū.

Daca faça este prisma cea ceréscă
Ce fidel resfrînge inima-omenéscă,
Apoi allū teū sufletū este de poetū.

Tu esci uă Rosettă, eū Albină sînt;
Unulū pentru altulū trăim pre pămîntū:
Reșimă dar fruntea pe arșîndu'mi peptū.

1860.

SONNETU

la uă inimă înamorată.

Din ce în ce mai tristă, o biată inimióră !
Uă flacără nestinsă te arde ne 'ncetat;
Iudarn vrei ați ascunde durerea ta amară;
Căci fața te desminte, și vocea te-a trădat.

E tristă să sufferi ast-fell S'ascunđi dorul in tine,
Să veđi sîngerînd rana, să n'o poți vindeca;
Să 'nneci în peptu durere, și lacrămi, si suspine,
Și 'n fața lumii veselă, ferice a te-arăta !

De ce mai stai pe gînduri, copillă 'namorată ?
Nu veđi că viața ă scurtă, cu lacrămi adăpată ?
Grăbesce dar de gustă din cupa cu nectar.

Profită-tu mai iute de primăvara vieței ;
Căci, vai! sosesc vîrsta fatal'a bătrîneței,
Când ăillele pierdute vei plînge cu amar.

1853.

PIERDEREA ULTIMEI ILUSIUNI.

Ca uă fantasmă, ca uă gîndire,
Și ca unŭ fulgerŭ, ca uă clipire,
C'allŭ rondunellei repede sborŭ,
C'allŭ dimineței visŭ trecătorŭ,
Așa se stinse illusia mea!

Și cea mai dulce, și cea din urmă!
Peri și dînsa, peri ca tóte,
Lăsînd în sufletŭ abia uă urmă
Ce se va stinge ca astă nópte,
In care gemme inima mea.

In loc d'unŭ angelŭ de armonie,
Ellŭ fu unŭ Demonŭ de viclenie;
A fost veninulŭ în ambrosie,
Și scorpionulŭ subt iasomie;
Unŭ Minotaurŭ în locŭ d'Amorŭ.

A! ce theatru e astă lume!
Virtutea sacră este un nume;
Iară onnóre, amorŭ, credință,
Și jurăminte, și conștiință,
Unŭ cuvîntŭ tóte amăgitorŭ.

Inimă négră, sufletū ingrattū,
 Ce cu cruđime tu mai trădatū,
 Cum n'avuși milă, nici remușcare,
 De uă finčă plină d'amóre,
 Ce credea 'n tine ca'n Dumneđeū ?

Nedemnū tu fost-ai d'a mea iubire,
 Omū fără cugetū, fără simțire,
 Eū nu te blestemū, nu te urescu ;
 Căci din pēccate tot te iubescū;
 Dar a mea stimă 'ți-o refusū eū.

1872.

UA NOAPTE PE LACUL DE LA CISMEGIU.

I.

Cetatea bucuriei
În fine-a ammuțit :
Pe sênulă Fantasiel
Ea dörme liniștit.

La astă sacră oră
Îmă place-a medita,
Și pîn'la auroră
Cu barc'a mă primbla.

Zefiră, barca ușoră
O lasă în voea ta ;
Si tu, barcellă, sboră ;
Tu cântă, Musa mea.

II.

O! ce nôpte frumôsă !
Ună ceră fără de nuoră,
O Lună radiôsă ,
S'ună lacă strevedătoră,

Din insula vecină
 O voce-a resunnat,
 Si astă voce lină
 Ună imnă a întonat:

„Vedeți astă grădină ?
 Acum opt ani era
 O baltă, de șerpi plină,
 Ce aeru'nfecta ;

„Dar Geniulă appare,
 Si schimbă ca prin visă,
 Cu verga'î creatore ,
 Infernu 'n Paradisă.

„Si 'n loc de șerpi, Silfide ;
 Si rose 'n locă de spini ;
 Albine 'n locă d'Omide ;
 Si 'n locă de brusturi, crini.

„In loc d'erbură amare,
 Aromătore floră ;
 Si albe Lebejore
 In loc de negre Cioră.

Ici musica resună
 Sub boltele de tei ;
 Si'n giurul ei adună
 Bătrâni, copii, femei.

„Colo, subt umbra deseă
 De crini și trandafiră,
 Uă inim'amorosă
 Visesă fericiră.

„Pe creștetulă movillei
 Ascultă unū poetū
 Cântarea filomillei,
 Scoțând suspini din peptū.

La drépta utopistulū
 Lumī nouē fabricésă,
 Iar fisiōnomistulū
 Figuri esaminésă.

„La stânga șede-uă brună
 C'unū roiū de curtesani,
 Si lêngă ea uă bunnă,
 Dorind scumpii sei anni.

„Aicea sē distrésă
 Unū sufletū amăgittū,
 Si 'n liniște visésă
 Unū seculū auritū !

„Dar cine este oare
 Cellū geniū ce a scosū
 Cu verga'ī creatōre
 Edenulū din haosū ?

„Eho allū astor locuri,
 Cu tonū resunnătorū,
 Raspunde „este Maier,
 Maier fluricultorū !“

„Si inimele june,
 Pētrunse de amorū,
 Astū scumpū și iubitū nume
 Repetă tōte 'n chorrū.“

III.

Acea voce frumoasă
 D'odată a tăcut ;
 S'ua stea prea luminosă
 În apă a căzut. (1)

Pe unda azurie
 Acestui lacu d'amorți,
 Barcellă fluturie,
 Urmădă linu'ți sboru.

Dar, vai ! dioa appare,
 Si sgomotulă cu ea ;
 Iar Luna 'n nuoră dispere ;
 La țermu, o barca mea !

1859.

(1) Prevestirea morții lui Maier.

ȘORICELE DE CÂMPIE ȘI ȘORICELE DE CETATE.

Fabulă.

Unu șorice vînatu de ceî de câmpie,
Cu a lui consórtă în tovarășie,
Fleacă ca să vađă unu vėrú la orasú,
De care-auđisse că e fórtē grassú.
— Bună đioa, vere! Bine te-am găsitú!
— Bună'ți fie voea! Bine ai venit!
— Dar cum o maî duceți? Ce veste p'aici?
— Veste bună, vere; că nu suntú pisici.
— Dar voi pe la țerră?—Cănd bine, cănd rėú;
Știí, ca pe la țerră; cum dá Dumneđeú!
Amú venitú p'aicea, ca să vėđú și eú
Némurile melle și pomostul tėú.“

Pe loc citadinul pe cãmpeanú conduce
In chellarulú casseí, unde ă lapte dulce,
Și limbí, și slănină, și salamú, și cașú;
Și íllú ospeteađă ca unu finú pe nașú.
Maí eraú acolo vr'ó cincí chițoraní,
Grași ca niște trăntorí din Căldăroșaní.

- Bine trăesci, vere ! Ca unŭ părcălabŭ !
 — Zi ca unŭ Vlădică ; dar tu așa slabŭ ?
 — Eŭ trăescŭ la țerră cu nucŭ și malaŭ.
 — Și adesea pôte nici asta nu al.“

S'auđi atunci un sgomotŭ afară :
 Era chelăreassa ce intra 'n cămară ;
 Iară după dēnsa, un cotoiŭ venea.
 Șoricil..... la găuri, și nu nemerea ;
 Cotoiul ommórá duoi chițoranŭ brunŭ,
 Hrănițŭ cu slănină, ca niște grăssunŭ ;
 Apoi se ascunde după unŭ putinelŭ,
 Și aci așteaptă pe șoricil meŭ.
 Șoricil din găuri iarăși aŭ eșitŭ,
 Și cotoiulŭ lacomŭ iar ű'a dijmuitŭ.
 Asta se repetă mai de multe ori,
 Plătindŭ ei oșteul chiar cu viața lorŭ.

Atuncia cămpeanulŭ

Către orășeanulŭ

Zisse furiosŭ :

— Rămăi sănătosŭ !

De câtŭ untŭ, slănină, și brânză, și cașŭ,
 Cu frica în suflet la voi, la orașŭ,
 Mai bine la țerră mălaiŭ și cu nucŭ,
 Liniștitŭ și veselŭ, că sunt multŭ mai dulcŭ.

CÂINELE DE STÂNĂ ȘI CÂINELE DE CURTE.

Fabulă.

Unu Ciobanū odată veni la orașu,
Ca să vîndă brîndă, și lapte, și cașu,
Și în schimbū pe elle să pôtă să ia
Tutunū, mēlaiū, sare, și ce-'i trebuia.

Unu cîne de stână, cu numele Leū,
Urma de departe pe stăpînulū seū;
Leulū întâlnește lêngă unū grînarū
Unū dulău de curte, anume Cesarū.

Cesaru și cu Leulū se încăerară,
Și vr'o cincî minute ambil se luptară;
Cînele de stână, cu vîna de Leū,
La pămēntū lungesce pe rivalulū seū.

Iartă-mē! i-șice Cesar umilitū;
Iar învingătorulū astfel 'i a vorbit:

— Lépădă a sgardă, ș'alle lanțuri grele :
Inima și vîna elle moleşescū;

Eü, colo, pe munte, cu hearrele relle,
Toată nopticica mă bălabănescü ;

Şi acéstă luptă corpulü întăresce ;
Şi ascute colţulü ca unü briciü tăiosü ;
Căci prin luptă numai Lupulü se smeresce,
Şi în frütü potü ține pe Ursulü botosü.

— Iți admirti bravura ; dar ia spune'mă ore
Care 'ți e nutrețulü ce te-a'nvırtoșatü ?
Eü mănâncü tot carne, și cu bilșugü mare ;
Şi cu toate astea tu m'ai împilatü.

— Numai la mâncare Dulëulü gândesce ;
Pentecele este visulü lui unicü ;
Căinele de stână cu zerü së nutresce ;
Dar lupta illü face țepënu și voinicü.

— Eü preferü mai bine somnulü la rëcöre,
Sgarda și cu lanțulü, dar să fiü nutritü ;
Decât colțulü agerü, decât vîna tare,
Şi să rabdü de fόμε, și să fiü rănitü,

— Pörtă aste lanțuri, de îți parü uşöre ;
Pörtă-le, o sclave, spre ruşinea ta ;
Căci eü libertate și neatîrnare
Pe nimic în lume nu le voiü schimba.

1864.

ADIO, FRUMOSE ILLUSIUNI !

Amorū, în ce consistă a ta mare putere ?
Stă oare în săgeța ce porți în tolba ta ?
Stă oare 'n legătura ce porți p'a ta vedere ?
In arripe în fine, prin care poți sbura ?

Săgeța'ti într'ua clipă, vai! face răni uă mie ;
Amăgitore cursă e dulce fața ta ;
Și arripa, simbolul de nestatornicie ;
In fine legatura, justificarea ta.

Indată ce săgeța'ti pe cineva rănesce,
Ii împruți d'odată și legătura ta ;
Și orbū de totu, atuncia acellă ce iubescce,
Prin prismu-illusiunii ellū vede-amanta sa.

Și subt impressiunea illusiilor selle,
Poetulū seî artistulū capū d'opere-a creat ;
Viața și se pare unū câmpū cu floricele ;
Și lumea, paradisulū ce Milton l'a visat.

Dar trece-unū anū, uă lună, saū și uă septămână ;
Și legătura cade, și rana s'a închisū ;
S'atunci câte defecte tu vești în a ta Zină,
Când stima nu e basa acestui frumosū visū!

Și dicit tu cu mirare :

“Acésta este oare

Femeea ce-adoram?

Și eă o comparam

Cu angelii din ceră !

Așa dar pentru ea

Fuiă ună paratoneră,

Cu care bella mea

Paralisa ună trăsnetă ce o amenința ;

Și'n umbră pentru altulă ea mă sacrifica !

Cum am putut eă oare iubi astă femeie ?“

Și comparând atuncia pe astă Dulcinea

Cu prima'ți passiune, ce'ntr'ună moment d'orbire

Tu ai sacrificat-o, simți lacrămă de căire;

Și blestemă tu Amorulă, p'acellă crudă Cupidonă,

Ce'nbrațele-Afroditei își rîde, ca Demonă,

D'a ta nenorocire,

Și tristă umilire !

—

O ! Voi, căroră Sôrta v'a dată vre uă soție,

Modelă de castitate, modelă de modestie,

P'asemenea femeie iubiți-o ș'o stimați ;

Și p'altele cochete nu o sacrificați.

Femeea virtuoasă e ađi thesaură rară ;

A ei dulce iubire, adevărată nectară ;

Iar falsa frumusețe cu falsa ei iubire,

Produce, vai ! căință, și lacrămă, ș'umilire !

ADIO, TUSNADU!

Adio, locu romanticu ! Adio, o Tușnadu !
Căci ora despărțirii s'appropiă, a sunată.

De sus, din pavillonu' ți, din astu Parnas all meu,
Ce dille fericite uă lun'am gustatu eă !
D'aci auđemu Oltulu urlănd în valle-adîncă,
Și vîntulu p'entre arbori, și șoimul sus pe stîncă;
D'aci auđemu cîntulu allu passerei cochette,
Și respiram profumulă allu bradulu cu plette;
Aici, singuru cu Musa, făcemu vise-aurite,
Ce sunt astăđi ca fumulu mai tôte rissipite !

Adio, locu de viață și de illusiun !
In ore de 'nristare și de decepțiun,
Găndi-mă-voiu la tine, ca cerbulu la isvoru,
Ca fiulu l'a sa mamă, ca fata la amoru.

Adio, scumpă selbă, în care Musa mea
Suspine amorose mereu imi dicta ea !
Adio, isvoru rece, în care m'adăpam !
Adio, floricelle, cu care m'amusam !
Adio, dragă stîncă ! Adio, pavillonu !
Cu lacrămi de durere eă ađi vė abandonă ;
Dar cu speranța dulce că 'n vara viitoare
Voiu reafila aicea iar sacra inspirare !
Adio, scumpă Musă ! tu, Musă ideală !
Eu plecū ađi fără tine la Musa mea reală.
Remăi dar singurică aici în pavillonu,
Trăind cu flori și acru, ca Deulu Apollon.
O ! speru a te adduce curind în Bucuresci !
Prin magnetismulu sacru a duoi ochi ingeresci

10 August 72. _____

NOTA

Credem a face plăcere lectorului, reproducând câte va versuri ce amă copiată dupe băncile din pădurea de la Tușnad, și după stîlpii pavillonului de d'asupra stâncei

Pe banca de sub bradul cellă bătrîn din po-teca ce duce la pavillonă, se citeaă aceste două strofe, pe care uă mână prosaică le-a stersă :

P'astă bancă de suspine,
La lumina Lunei pline,
Mă gîndem la draga mea ;
Când uă fantasmă s'arată :
Era bella 'namorată,
Era Musa...., era ea !

Luna, mîndră și frumoasă,
Se opri atunci din sboră,
Bine cuvintând voiósă
Dulcele nostru amoră.

1872. Iulie.

Pe altă bancă, din poteca ce duce la Pa-
villonă, se citea :

Banc des soupirs,
Et des souvenirs !

Pe altă bancă, la dreapta pavillonului, în pă-
durea de molifți, se citea :

O ! le soupir
Nait le désir ;
Le désir,
Le délir ;
Et le délir,
Le repentir !

1872. Aug.

Étă-ne în Pavillonă.

Pe primul stîlp dela intrare, spre stînga, se citea :

Bello Tusnado, amate sponde ;
Sono venuto vi riveder ;
Tremma il petto e si confonde
L'alma opresso dal piacer.

Giovani V.....

Pe alllă duoilea stlptū, tot spre stînga, era scrisū:

E mai frumosū aice
De cāt la Penteleū;
Și pe deplin ferice
Așī fi cu-amorulū meti.

G.....

Iuliū 72.

Totū pe stlptulū acesta se citea :

Ētā unū locū de distractiunī,
Și de înalte reflexsiunī.

G. E. S.

25 Iuliū 72.

Pe stlptul al treilea, despre stînga, era scris:

Turmentulū cellū mai mare
Ce m'ar putea *grava*, (sic)
Ar fi dac'așī fi stērsă
Din inima ta.

Tot pe acellū stlptū se citea:

Când porțile dimineței, de Auroră abia deschise
fură,
Și vallurile Oltului în torrentū strebătură,

Polele munților de noori încununași;
 Când strigătul anunțatoru al cocoșulu ascultași,
 Atunci în acestu încântătoru locu stând,
 Admiram frumosa pozițiune, cugetând;
 Acéstă fericire peste unu minutu va sbura.
 Oh! când ași putea pentru totd'auna a o reținea?
 Frantz G.....

28 Iuliu 1872.

Pe uă bancă din celle două din pavillonu
 se citia, în limba germană, câte va versuri,
 cu înțellesulu următoru:
 Femeea diminéța se pare uă Omidă,
 La prîndă, e fluturașul; și séra, uă Silphidă.

Restulu era numai semnături, scrise și să-
 pate, cari nu interesază pe lectoru.

Erați și versuri scabroșe, pe care ne abși-
 nem a le coppia; ast-fel erați opt versuri în
 limba francesă, scrise cu creionul, în dosulu
 unei bănci din pavillonu, pe cari curioșii le
 pot vedea la autorulu acesteï opere.

TABLA DE MATERII

	<u>Pagina</u>
Florile de la Eleopatacti	17
Frumosă este Tusnadulă	19
La uă fioricellă, și Sensitiva	20 și 22
Zoi mu sas agapo	24
Rosetta, și Dorulă	26 și 28
Pitulicea	30
Brósca și taurulă, și Părulă laudată	33 și 34
Passerea în libertate	36
La leulă meă	38
Strofe pentru 2 Decembre 1851	40
La fiul meă Costică	41
Banchetulă, și Răsura	43 și 45
Christ popolulă pe cruce	46
Albina și Miosotis	48
Adio, Câmpulungă	51
La ună sufletă poetică	53
Dorința, și Urare la D-lla Alex. Tell	54 și 55
Eva în Paradis, și Epitaful Egoistului	57 și 58
Musica, și Leandru	59 și 61
Sórele după furtună	64
Mórtea și Amorulă	66
Fantasme	68
La uă Copillă de 13 ani, și 4 fedr. 1860	75
La marióra mea, și Urare la dilecta mea	76
Sonet la dilecta mea	77
Sonet la uă inimă înamorată	78
Pierderea uitimeí illusiunii	79
Uă nópte pe lacul din Cismigiu	81
Sóricele de Câmpie și cel de orașă	83
Câinele de stână și câinele de curte	87
Adio, frumoése illusiunii !	89
Adio, Tusnadă	91
Nota	92

DIN OPERILE

D. C. D. Aricescu

De vîndare la librăriele

Socek, Joanid și Danielopolu

	<u>Lei Bani</u>
Esilul meu la Snagovă.	1 —
Despotismul și Constituția	1 —
Misterele Căsătoriei, partea I și II-a	4 —
Trîmbița Unirii (2 piese de teatru)	1 —
Lyra (poesii)	1 —
Călătorie împrejurul camerei (trad).	1 —
Politica D. Ion Ghica	2 —

La librăria D. Joanid și Spireșcu

Uă preumblare pe munți (poesii)	1 —
Flori dela Tușnadă . . . (id)	— 80

NB. — Se anunță că istoria Revoluțiunii române
dela 1821 s'a pusă sub tipar
